

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

ENCJ Seminár o prieťahoch v súdnom konaní, Bukurešť, Rumunsko 9 - 10 November 2015

V dňoch 9. a 10. Novembra 2015 organizovala Európska sieť súdnych rád regionálny seminár v Bukurešti na tému prieťahov v súdnom konaní pre štáty strednej a juho-východnej Európy. Tento seminar bol tretím v poradí zo 4 plánovaných seminárov na túto tému.

Účastníkmi seminára boli zástupcovia súdnych rád a iných súdnych orgánov z nasledujúcich krajín: Albánsko, Bulharsko, Česká republika, Grécko, Maďarsko, Čierna Hora, Rumunsko, Slovinsko a Slovenská republika. Na seminári sa zúčastnili aj zástupcovia Európskej komisie pre efektívnosť súdnictva Rady Európy a Európskej komisie. Stretnutie viedol koordinátor pán Niels Grubbe z Dánska. Úlohy hostiteľa sa ujala rumunská Najvyššia Súdna rada.

Úlohou seminára bola zvýšiť povedomie o probléme včasnosti súdneho konania, prehĺbiť znalosti o príčinách prieťahov v súdnom konaní a o ich nožnej náprave, diskutovať o odporúčaníach a spolupráci medzi zúčastnenými stranami a rovnako podporovať implementáciu týchto odporúčaní. Bolo považované za vhodné organizovať semináre s účastníkmi z krajín, ktoré sú si blízke alebo podobné v oblasti právnej kultúry a tradícií.

Pondelok 9 November

Pán Marius Badea TUDOSE, sudca – Predseda Najvyššej súdnej rady Rumunska otvoril seminar a privítal účastníkov. Zdôraznil, že tradície v právnej oblasti sú podobné, hoci existujú rozdiely medzi krajinami. Zdôraznil, že účasť na tomto seminári bude užitočná pre všetkých účastníkov. Rovnako zdôraznil aj význam správy ENCJ o prieťahoch v súdnom konaní. Včasnosť je dôležitou otázkou a všetky prítomné krajiny majú v tejto oblasti veľa toho spoločného. Rumunsko nemá tradíciu v alternatívnom riešení súdnych sporov ale už v tejto oblasti podnikla nejaké kroky. Povedal, že sa bude v rámci seminára zaujímať a sústreďovať najmä na komentáre a diskusiu o alternatívnych riešeníach sporov .

Niels Grubbe (koordinátor seminára, Dánsko) – privítal účastníkov a vyjadril vďaku pánovi Tudosovi za jeho reč a prítomnosť pri otvorení seminára. Podal prehľad v oblasti prieťahov v súdnom konaní a včasnosti súdneho rozhodovania a ich významu pre súdy, spravodlivosť a spoločnosť. Rozhodnutie zorganizovať tieto semináre bolo z dôvodu blízkosti právnych tradícií účastníkov. Toto je tretí seminar, ktorý zahŕňa krajiny z juho-východnej a centrálnej Európy. Základom pre diskusiu na seminári je Správa ENCJ o prieťahoch v súdnom konaní [ENCJ Timeliness Report](#).

Niovi Ringou – Zástupca vedúceho oddelenia, Európska Komisia, Generálne riaditeľstvo pre spravodlivosť, privítala účastníkov seminára. Sudcovia zohrávajú vždy aktívnu úlohu v podpore efektívnych národných súdnych systémov. Ako súčasť európskeho súdneho system, je dôležité uvedomovať si diverzitu a rozdielnosť rešpektovania spravodlivosti. Rešpektovanie právneho štátu je nevyhnutnou podmienkou v Zmluve o členstvo v Európskej únii. Dobre fungujúce súdne systémy zohrávajú aktívnu úlohu a prispievajú aj k ekonomickému rastu. Aj priemysel ako aj občania by mali veriť v súdnictvo. Projekt Európsky semester sa zameriava na kvalitu, nezávislosť a efektívnosť spravodlivosti. Tieto zložky sú nevyhnutné pre efektívnu implementáciu európskeho práva. Pani Ringou podala aj stručnú informáciu o projekte Eurobarometer. Každý rok predkladá Eurobarometer faktickú analýzu súdnictva a identifikuje potenciálne nedostatky a osvedčené postupy. Povzbudzuje jednotlivé členské štáty aby začali alebo dokončili reformy v oblasti súdnictva a poskytuje prehľad fungovania súdnictva na základe určitých ukazovateľov.

Chválila úlohu Európskej siete súdnych rád a zdôraznila ich vzájomnú výbornú spoluprácu. Zdrojom informácií o kvalite a efektívnosti súdnictva je CEPEJ. Európska sieť súdnych rád poskytuje Európskej komisii informácie, týkajúce sa nezávislosti. Tieto informácie budú zverejnené v ďalšom Eurobarometri.

Niels Grubbe pripravil prezentáciu k rozsahu, príčinám a dopadu prieťahov v súdnom konaní. Odprezentoval dôvody zbytočných prieťahov v súdnom konaní. Príčiny zbytočných prieťahov by mali byť dôkladne zanalyzované. V každej krajine je nedostatok peňazí príčinou prieťahov v súdnom konaní, ale sú aj iné dôvody. Riešenie týchto problémov by malo zahrnúť snahy všetkých zúčastnených strán.

Zasadnutie č. I Znižovanie pracovného zaťaženia

Niels Grubbe odprezentoval program seminára a jeho metodológiu. Na začiatku každej časti krajiny postupne odprezentujú hlavné problémy, ktorým čelia v danej oblasti. pán Grube urobil úvod k problematike, popísal súčasný stav vzhľadom na prieťahy v súdnom konaní v Dánsku. Potom dal slovo každej zo zúčastnených krajín, aby sa vyjadrila k pracovnému zaťaženiu súdov a sudcov. Väčšina z krajín má rovnaké problémy: ťažkosti pri zavádzaní alternatívnych spôsobov riešenia sporov, problémy pri reforme súdnej mapy, process prijímania nových procedurálnych predpisov, hľadanie rovnováhy pri znižovaní pracovnej záťaže, ale nie na úkor efektívnosti kvality justície

Workshop diskusia

Účastníci začali diskusiu na tému znižovania pracovnej záťaže. Problémy a otázky, ktoré boli predmetom diskusie:

- Prevencia súdnych sporov
- Alternatívne riešenie sporov
- Zmier
- Rozšírená právomoc nižších súdov – možnosť znižovania odvolaní
- Hromadné žaloby

Zasadnutie č. II Riadenie výkonnosti

Niels Grubbe v krátkosti uviedol, čo bude témou tejto časti.

Elka Atanasova z bulharskej Súdnej rady pripravila prezentáciu na tému "Metódy prístupu k meraniu a regulácii pracovného zaťaženia prokurátorov v Bulharsku". Vypracovanie a zavádzanie do praxe modelu analýzy a objektívneho hodnotenia pracovného zaťaženia na súdoch, prokuratúrach a pracovného zaťaženia vyšetrovateľov je jedným z hlavných cieľov bulharskej súdnej rady.

Po prezentácii sa opäť každá krajina vyjadrila k problematike riadenia výkonnosti na súdoch. Z prezentácií vyplynulo, že každá z účastníckych krajín čelí problémom spojených s nerovnomerným pracovným zaťažením na jednotlivých súdoch. Tzv. "lietajúci sudcovia", dočasné pridelovanie sudcov a menovanie nových súdnych asistentov boli uvažované ako najčastejšie potenciálne riešenia tohto javu. Problémom je aj nerovnomerné pridelovanie sudcov na súdy.

Workshop diskusia

Účastníci začali diskusiu na tému znižovania riadenia výkonnosti. Problémy a otázky, ktoré boli predmetom diskusie:

- Hľadanie rovnováhy medzi pracovnou záťažou a efektívnosťou
- presun prípadov, prerozdelenie sudcov, "lietajúci sudcovia"
- Sudcovia na dôchodku, súdni asistenti
- Zloženie senátov

Ivana Borzova - CEPEJ hovorila o CEPEJ a o konkrétnych skúsenostiach Saturn Centra. Saturn Centrum sa venuje najmä problematike predchádzania porušeniam čl. 6 Európskej charty základných práv a slobôd v zmysle riešenia súdnych sporov v primeranom čase. Odprezentovala Smernicu SATURN centra k časovému menežmentu. Účastníci seminára si predmetnú štúdiu SATURN centra mohli aj prelistovať a prečítať.

Horatius Dumbrava - CSM Rumunsko zverejnil prezentáciu na tému "Ukazovatele výkonnosti ". Tieto ukazovatele môžu použiť súdy za účelom merania výkonnosti a vytvorenia stimulov pre zvyšovanie efektívnosti práce na súdoch. Každý súd, v závislosti od jeho povahy a cieľov, môže hodnotenie svojej činnosti založiť práve na týchto ukazovateľoch, alebo jednom konkrétnom ukazovateli. Efektivita súdov bude meraná v 4 kategóriách – veľmi efektívne súdy, efektívne súdy, uspokojivá efektivita a neefektívny súd.

Zasadnutie č. III Súdne konanie a vedenie prípadov

Krajiny zúčastnené na seminári urobili krátky vstup o problémoch a výzvach, ktorým musia čeliť v rámci tejto problematiky. V mnohých krajinách boli v poslednej dobe prijaté zákony, ktoré zavádzajú zlepšujúce návrhy pre riadenie prípadov a ktoré vo výraznej miere redukujú čas potrebný na vyriešenie prípadov. Mnohé zo zúčastnených krajín na seminári sa zhodli, že by v rámci súdnych predpisov mal byť stanovený program na každý typ prípadu, ktorý by určoval časové lehoty jednotlivých krokov počas celého konania o konkrétnom prípade.

Workshop diskusia

Účastníci sa pustili do diskusie na danú tému. Medzi najdiskutovanejšie problémy patrili:

- Kroky súdneho konania – ich redukcia a časové lehoty krokov
- Riadenie prípadov
- Pojednávania – redukcia pojednávaní
- Písomné rozsudky - zjednodušenie
- Prípady s nízkou hodnotou sporu

Zasadnutie č.IV Ciele súdneho konania

V tomto prípade bola zdôraznená najmä spolupráca všetkých účastníkov konania v súdnom spore. Niektoré krajiny uviedli aj príklady takejto spolupráce. Účastníci seminára sa vyjadrili aj k týmto témam: ciele súdneho konania – kto ich stanovuje a aké sú okolnosti ich nedodržania; zákonná úprava lehoty na rozhodnutie vo veci - v mnohých prípadoch stanovuje zákon lehotu, do ktorej musí byť od pojednávania rozhodnuté o prípade.

Workshop diskusia

Účastníci diskutovali aj o tematike elektornických prostriedkov, ktoré sú prítomné na pojednávaniach a mali by byť využívané za účelom zrýchlenia a aj sprehľadnenia celého súdneho konania, napr. video a telefonické stretnutia, elektronické nahrávanie, elektronické sledovanie prípadu a elektornické podania

Na konci seminára vyplnili všetky zúčastnené krajiny hodnotiaci formulár seminára . Viac ako 90% účastníkov seminára uviedlo, že dĺžka predmetného seminára bola postačujúca.. Celková spokojnosť so seminárom bola na úrovni výborný alebo dobrý. Všetci účastníci potvrdili, že seminár im priniesol nové pohľady na problematiku prieťahov v súdnom konaní. Vyzdvihli fakt, že sa mohli podeliť so svojimi skúsenosťami a porovnať status quo vo svojej krajine s ostatnými účastníkmi regionálneho seminára.

